

egy 10 schilling névértékű Dolfuss-emlékbélyeget, a meggyilkolt kancellár arcképével. A szokatlanul nagycimletű bélyegből meglehetősen kevés került forgalomba s amikor félévvel később a németek bevonultak Ausztriába a még meglevő készleteket azonnal lefoglalták és megsemmisítették. A 10 schillinges Dolfuss-emlékbélyeget ma 145 márkás árfolyamon tartja nyilván a Michel-katalogus.

Csehszlovákiának ezzel szemben kevés ugynevezett „jó“ bélyege volt, mert az egykori csehszlovák állam igen nagy postaforgalmat bonyolított s ugyanez lesz a helyzet Lengyelországgal is. A nagy üzletet most Danzig bélyegeitől reméli a tőzsde, mert a szabadváros postaforgalma nem volt jelentős s kevés bélyege maradt.

A danzigi posta által az utóbbi husz év alatt kiadott háromfajta postabélyeg felirásai egyébként a szabadváros husz évének történelmét is visszatükrözik. Az első bélyeg 1920 körül került kiadásra és felirása német: Freistadt Danzig; a másik bélyeget ez év augusztusában adták ki, amikor a lengyel kormány megváltoztatta a danzigi postamonopóliumról szóló törvényt. Ennek a bélyegnek, amely két hónapig sem volt forgalomban, lengyel felirása van: Port Dancka. A harmadik már emlékbélyeg, amit a német posta adott ki s csak addig marad használatban, amíg Danzig véglegesen bekapcsolódik a német állam vérkeringésébe. Ennek a felirása ismét német: Danzig ist Deutsch.

*

A bélyeggyűjtés körül különben sok minden megváltozott. Azelőtt diákok, bogaras öregurak hódoltak a bélyeggyűjtés szenvedélyének s ez irányú, valójában semmivel sem indokolt magatartásukat, hol sportnak, hol tudománynak nevezték. A bélyeggyűjtés ma már inkább üzlet. A ritkaságok, a megszünt államok bélyegei könnyen szállítható s árban évről-évre emelkedő értéket jelentenek (Köves József)

A Z AALAND-SZIGETEK. Egy éve múlt, hogy az Aaland-szigetek kérdése újból a világpolitika egyik gyűpontja. Amikor a múlt év szeptemberében a háború kitörésétől félték, igen megélenkült a tevékenység az Aaland-szigetek körül is. Az angol flottát mozgósították, az orosz hajók a finn partok körül cirkáltak, míg a német flotta egységei az Aaland-szigetek köré vonultak. Finnország is mozgósított néhány hadosztályt s konfliktus esetére Svédország segélynyújtását kérte.

A háború akkor nem tört ki, de a szigetcsoporthoz folyó küzdelmek kieleződtek. Ma újból napirenden: hisz' az Aaland-szigetek birtokosa vagy ellenőre, a Balti-tenger ura is egyben.

A szigetek fontossága nemcsak stratégiai, de gazdasági is. Minden fontos utvonal Skandinávia és Kelet-Európa között itt vezet keresztül.

Az Aaland-szigetcsoporthoz különben kb. 6500 szigetből és szigetekcskéből áll. Ezek közül azonban csak 200 lakott. A szigetek lakosai — mintegy 28 ezer lélek — svédek, akik jónéhány évszázaddal ezelőtt telepedtek ide. Nyelvük ma is a svéd. Törekvésük a szigetcsoporthoz Svédországhoz csatolása.

A szigetek a Botteni-öböl bejáratánál fekszenek, mintegy 40 km-re a svéd és 80 km-re a finn partoktól. A fővárost — Mariehamn — Stockholmból repülőgépen 20 perc alatt lehet elérni. Egyébként a fősziget Leningrádtól 450, Danzigtól 650, Memeltől 300, Kopenhágától 700 km-re van.

A szigeteket Finnországgal együtt 1809-ben csatolták Oroszországhoz. Az 1856. évi párisi kongresszuson azonban az orosz állam kénytelen volt elfogadni a szigetcsoporthoz neutralizálását. Ez az állapot egészen a világháborúig tartott, amikor Oroszország, hogy megelőzze a szigetek Németország általi elfoglalását, a franciák beleegyezésével megszállotta.

Finnország függetlenségének ki-

kiáltásakor, az Aaland-szigetek lakossága a Svédországhoz való csatlós mellett foglalt állást. A svéddek, hogy az orosz forradalom győzelmét a szigeteken megakadályozzák, gyorsan megszállották. A megszállásból eredő finn-svéd konfliktust végül is egy a Népszövetség égisze alatt tartott konferencia (amelyen résztvettek: Anglia, Franciaország, Finn és Svédország, Lett és Észtország, Dánia, Német és Olaszország) úgy oldotta meg, hogy a szigeteket a finneknek ítélte, de széleskörű autonómia adására kötelezte őket. Nem sokkal később kimondották a szigetek teljes demilitarizálását.

Az elmúlt évben Svéd- és Finnország közös akciókat indított a sziget militarizálása (új erődítmények kiépítése) érdekében. Németország jóakaratóan nézte ezt, de kikötötte, hogy az erődítési munkákban ő is részt vesz. Mindez a Szovjetunió ér-

lyes föllépése következtében meghiúsult. Az angolok s a franciák is Németország ellen foglaltak állást, ugyanakkor azonban támogatták a svéd és finn kérést.

Németország ez év tavaszán még a Szovjet és Balti államok elleni támaszpontul akarta felhasználni a szigeteket, másrészt a skandináv államokhoz fűződő kereskedelmi kapcsolatai zavartalan biztosítására. A svéd és norvég vasérc ugyanis az Aaland-szigeteken át kerül Németországba s mivel az évi 13 millió tonnát kitevő svéd vasérc termelésből 10 millió tonnát Németország vesz át, érthető a „közlekedés biztonságára“ fordított német gondoskodás. Svéd érc nélkül nem tud dolgozni a német hadipar...

Az oroszok és finnek jelenlegi tárgyalása bizonyára az Aaland-szigetek problémáját is megoldja. (Jordáky Lajos)

V I L Á G S Z E M L E

PASSZIV HÁBORU ÉS AKTIV SEMLEGESSÉG

Ha helyes volt a közelmúlt éveket a „háborús béke“ időszakának nevezni, úgy azt mondhatjuk, hogy most, a háború rövid, lengyelországi epizódja után, annak „békés“ periódusa következett. De nem hisszük, hogy az igazi, minden vonalon a katonai apparátus teljes megfeszítésével folytatott háború eseményekben és fordulatokban lehetne gazdagabb, de még csak annyira is változatos, mint a háborúnak ez a „békés“ formája, amely a diplomácia (= „háború más eszközökkel“) közvetítésével országokat és nézeteket hoz össze vagy választ szét, határokat tüntet el, kormányokat és népeket táncoltat és állandó lázban tartja a népeket. Olyannyira, hogy szinte le kell mondanunk ezuttal arról, hogy rövid „szemle“ keretében valamennyire is összefogó képét adjuk az egész helyzetnek. Hanem arra kell szoritkoznunk, hogy a hónap eseményeit úgy sorakoztasuk fel, amint azok *időrendben* egymáshoz fűződnek.

Krónikánkat tehát a német-orosz egyezményvel kezdetjük, amelyet a két ország szeptember 28.-án a „határmegállapítás“ céljából kötött egymással, amelynek jelentősége nem abban áll, hogy a volt Lengyelországból mindkét nagyhatalomnak kiadta az őt megillető részt, hanem abban, hogy az új határt a két ország közötti *érdekhátárnak* nyilvánította, vagyis: Németország lemondott arról, hogy az ezen határtól Keletre eső területeken, a Balti-államokban imperialista érdekeit érvé-